

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an 50 Lei
Pe jumătate de an 25 "
Pe un pătrar de an 12½ "
Un număr 1 Leu.

Manuscrisele se adresează redacției „Foaia Diecezană” iar banii de prenumărațiune și inserțiuni administrației „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș
Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 30 Lei, până la 200 de cuvinte 45 Lei, de aci în sus 60 Lei.

Și va fi un sfârșit!

Prelegere din religie.

„Și atunci vor vedea pre fiul omului venind pe norii cerului cu putere și mărire mare”. Ev. Luca 21. 27.

Omul e hotărât de Făcătorul Dumnezeu ca ocârmuitor lumii să fie, d'aceea și omul să dovedească că-și pricepe menirea sau chemarea; iar mintea întreagă îndeamnă omul ca să se gândească și la sfârșitul chemării sale.

Și sfârșitul chemării omului p'acest pământ este: trecerea din viața temporală spre viața veșnică.

Avem s'o recunoaștem că aici grăbim spre altă viață, deci să nu ne amăgim cu deșertăciuni, căci omul astăzi e om și mâne o nimica, pentrucă trecând din această lume, ne pierdem din memoria sau aducerea aminte a celor rămași în lume.

Ar trebui să ne mirăm de inima omului că-i atât de tâmpită, încât își pune nădejdea numai pe ceace îi acum în timpul de față și nu-și întoarce privirea spre cele viitoare.

Omul înțelept ar trebui așa să gândească și să facă toate ale sale, ca și când mâne-zi ar avea să moară.

Cel cu gând curat n'are pricină a tremura de sosirea morții, ci mai bine este să fugim de păcat decât să ne temem de moarte.

Să fim deci pururea pregătiți pentru ziua trecerei d'aici, căci ziua de mâne e mai nesigură, și cine ne cheazăște că vom ajunge această zi.

În legea veche să află o legendă, după Varlaam și Ioasaf, a cărei zugrăveală e următoarea: -- Un om fuge odinioară de frica unui taur sălbatic și fugind cade într'un abiz sau prăpastie; dar în căderea sa isbutește (ii succede) să năbrățișeze o tufă de smeuraș, carea crescuse și prinsese rădăcini la marginea prăpastiei. Ajuns aci privea în sus, spre înălțimea din carea a fost aruncat la acest loc, și acolo vede capul taurului

care pâdea mereu să-l înhațe în coarnele sale; iar omul își întoarce cu groază privirea. Căutând însă spre adâncimea prăpastiei, dă cu ochii de un bălaure mare, care își căscase gura ca să-l înghită. Îngrozit de starea în carea ajunsese, omul își afurisia soartea, când spre nenorocirea sa mai dete și peste altă pacoste; căci doi șoareci, unul alb și celălalt negru, stăteau la rădăcina smeurașului și rodeau mereu rădăcina tufței, așa că pe clipită avea bietul om să cadă'n adâncime cu întreg smeurașul. Desnădăjduit privia în toate părțile, căutând mântuire, când observă pe crenguță smeure coapte și miroșitoare, și ușuraticul om își uită starea ticăloasă; își uitase de taurul carele furios ridica în coarne pământul ros al râpei, și uitat era balaurul ce liniștit aștepta să-i cadă prada. Dar nu mai gândia nici la cei doi șoareci, cari cu sârguință rodeau rădăcinile tufței, căci părăsise or-ce frică și nevoie și întingând mâna mânca la smeure.

Eu cred că om mai ușuratic și fără gândire n'am putea să mai vedem p'acest rotogol, ca și cum e omul zugrăvelei noastre, căci își vede moartea cu ochii și totuș îmbucă cu lăcomie la smeure!

Să stăm însă o leacă și să gândim că nu cum-va omul acesta suntem noi -- singuraticii oameni! Să ne silim a desface înțelesul asemănării: Taurul sălbatic e moartea, carea mereu urmărește pe om, ca pe clipită să-l înhațe. Viețata din adâncimea prăpastiei, bălaurul cel groznic, e iadul, în a cărui putere ne aruncă nemiloasa moarte; iar cei doi șoareci, ce rod la rădăcina vieții noastre pământeste, sunt ziua și noaptea. Spre nenorocirea omului păcătos, noaptea cea întunecoasă roade de seara până dimineata, ca apoi ziuica întreagă să dea răgaz zilei să roadă.

Și totuș noi, măcar că ne vedem încungiu-rați de atâția vrăjmași, totuș ne lăsăm amăgiți și ne predăm petrecerilor și postelor trupești.

Și totuși va fi un sfârșit, și fiecarele din noi ar trebui să gândim o leacă la acest sfârșit.

Apostolul neamurilor scrie Evreilor: „Și precum este hotărît oamenilor odată să moară; iar după aceea judecata.“ g. 27.

Sfârșitul este, că: omul are să plece spre locașul veșniciei.

Zice-se: Calea are să mi să sfârșească într'o groapă adâncă, colo pe colina din capătul satului, în morminți; — dar aceasta numai cu trupul, nu însă și cu sufletul. Pentru suflet e moartea numai puntea de trecere spre o altă viață.

Dar trebuie să ne însemnăm bine împrejurarea, că petrecerea noastră în această lume e hotărîtore: că în veșnicie vom fi sorociți spre bunănorocire sau vom ajunge în cea mai desăvârșită scârbă și durere.

Și fiecarele s'o știe că noi suntem de Dumnezeu făcuți ca să-i servim lui, și nu printr'o întâmplare oarbă, or că firea a contribuit că noi să ocupăm loc sau spațiu p'acest pământ, or că aici ar fi să fim stăpâni pe noi înșine; asta să nu ne ducă'n sminteală, căci fiecarele s'o știe, că celce vețuește p'acest pământ e zidire dumnezeiască, și zilnic are să'ndeplinească voința Făcătorului, care ne leagă și dincolo de mormânt și n'are sfârșit.

Nu este om care să să poată abate dela datorința întru a sluji lui Dumnezeu; e drept că unii nesocotesc această datorință, dar aceasta o fac într'a lor pierzare.

Ajungând la veșnicie, îndată suntem nevoiți a ne înfățișa naintea tronului marelui judecător, și acolo stă cumpăna și ni să cântărește binele și reul făcut; iar cumpăna să va apleca spre partea aceea din viață, cum adecă am vețuit: pentru ceriu or pentru iad. Roada cea de viață e deja coaptă și poate că vom avea parte de un seceriș bogat sau de o mare nenorocire.

Știți hotărîrea firească? Cum ne-a fost viața așa vom fi și judecați; iar judecata glăsuește bunănorocire sau osândă, și la sfârșit tot rămâne o veșnicie și o resplată.

Mântuitorul ne-o spune că va fi așa și o știm că ceace El a susținut are să să și îndeplinească; dar apoi și viața sa, precum și înălțarea la ceriu sunt mari dovezi; că noi — duhovnicește — vețuim și după moarte.

Să fim deci cu mare atențiune la viața noastră temporală și la faptele noastre d'aici, căci este judecată și va fi răsplată; iar dela acestea nu ne vom putea abate.

Omul să nu fie deci ușuratic, trecând prin lumea asta fără rost și scop, ci să gândim adesea la scopul vieții noastre și că ce ne așteaptă după moarte.

Tot natul face proastă treabă când scutură cu ușurință dela sine gândul morții și al jude-

cății de apoi, și să dejosește cu atâta zor și dorință — păcătuind, — căci pe clipită să roade rădăcina vieții și avem să cădem în prăpastie.

Noi flință aleasă a Făcătorului, cari plutim între marginile veșniciei, mai bine ar fi să nu vețuim, decât să nu gândim la sfârșit și veșnicie.

Deci să nu ne lăsăm răpiți de patimi, căci va trebui să dăm seamă Celui ce vine pe nuorii ceriului; iar asta privește numai veșnica noastră norocire.

Ca o furtună de primăvară să vestește ziua cea însemnată a veșniciei, și poate ca mâne va bate ceasul hotărît veșniciei fericiri or durerii cei de-a pururea.

Ceasul acesta vine, vroim noi or nu vroim! Și naintea Judecătorului vom fi siliți a ne înfățișa; deci să alungăm ușurătatea minții, nebuna pornire spre patimi, și îndrăsneala obraznică d'a păcătui. Apoi or suntem bătrâni sau tineri, vremea este a ne gândi la ziua cea mare până nu va fi prea târziu, când nu ne va mai folosi nici lacrimi și nici miță nu vom afla.

— Un tată avea un unic fecior; iar acesta rău nărvit și cucerit de patimi, n'asculta povețele și sfatul bătrânului, ci zile d'arândul își petrecea cu consoți de seama sa. Bătrânul ajuns pe patul morții își chieamă feciorul la sine și-i zise: „Eu mor și tu rămâni moștenitorul averii și a numelui meu, și — deși mult mi-ai amărit zilele — prin viața-ți ușuratică, totuș am o rugăminte cătră tine, și cred că-i cea din urmă; rogu-te dar ca în decurs de două luni să vini în toată seara în odăița asta în carea îmi vețuesc ultimile clipe, și petrece numai jumătate de ceas singurel cu tine însuși și cu gândurile tale!“ Și promite feciorul. Moare bătrânul; iar feciorul își continuă mereu petrecerile obișnuite cu consoții. Înserând însă, își aduce aminte de făgăduială și urmează rugămintei tătâne-so. În început jumătatea aceea de ceas — ce avea s'o petreacă'n odăița — îi părea o veșnicie și voia să fugă, dar chipul răposatului îl îndemna să să țină de vorbă, și stând mereu aci, începu a să gândi mai cu adinsul la dorința și voința bătrânului, începu a să lumina în nîntea sa că într'adevăr o viață destrăbălată și ticăloasă duce; să convinge apoi că Dumnezeu nu-l mai socotește de ființa sa, ... și căindu-se să îndreaptă și devine iarăș om.

Noi încă să făgăduim Mântuitorului, că d'aci'nainte să petrecem în restimpul celor patru mari posturi, în fiecare seară câte o jumătate de ceas în odăiți-ne; iar aci — având în față-ne chipul Celui răstignit — să gândim mereu și să ne judecăm purtarea de peste zi. Culcându-ne să ne aducem aminte că atárnăm spre prăpastia veșniciei și pe clipită putem cădea în adâncime;

iar amar sufletului nostru de vom muri cucerii de păcat.

Zilnic să ne cercetăm sufletul și gândul, ca așa să netezim calea către marele Judecător; căci: „împărăția lui Dumnezeu întru voi este!” zice evg. Luca 17. 21.

Și va fi un sfârșit al vieții temporale! Dar spre a ajunge fericiți întru veșnicie să urmăm sfatul Mântuitorului dat odinioară învățăceilor săi: „De voește cineva să vină după mine, să să lapede de sine și să-și ia crucea și să-m urmeze!” (Mat. 16. 24.)

Celor grei la auz, celor cucerii de păcate, nedreptilor și celor trufași cu inima, tot Mântuitorul le va zice în ziua marei judecăți: „Duceți-vă dela mine blăstămaților în focul cel veșnic, care este gătit diavolilor și îngerilor lui!” (Evg. Matei 25. 41.)

Var, 2/15 Aprilie 1918.

de preotul *Sinesiu Bistreanu*.

Sinodul eparhial

al diecezei ortodoxe române a Caransebeșului
periodul XIX sesiunea II, convocat la Caransebeș pe Duminica Tomii 10/23 Aprilie 1922.

ȘEDINȚA III

ținută la 12/25 Aprilie 1922 la orele 10 a. m.

Președinte: P. S. S. Dl Episcop diecezan **Dr. Iosif Tr. Bădescu**.

Notar: **Dr. Alexandru Iancu**.

Nr. 15. Protocolul ședinței II nefiind terminat

autenticarea lui se amână pe ședința proxima.

Nr. 16. Presidiul prezintă cererile de concediu ale deputaților Dr. Petru Nemoian și Dr. Valeriu Branisce pe durata sesiunii prezente.

Concediile cerute se acordă.

Nr. 17. Deputatul Sabin Evușian face următoarea interpelație:

„Șapte asesori consistorali au înaintat prin P. S. D. Episcop diecezan Venerabilului Sinod Eparhial o adresă în legătură cu ședința plenară a Consistorului din 10/23 Martie a. c. Înainte de a desvolta și motiva interpelația roagă pe P. S. Sa să spună motivele pentru cari nu s'a prezentat până acum această adresă”.

P. S. Sa Dl Episcop diecezan răspunde, că actul din chestie l'a primit și cu toate că cele cuprinse în act ar aparține competenței Consistorului diecezan și respective Sinodului episcopesc, — totuși fiind adresat Sinodului avea intențiunea să-l prezinte. Cum însă în acel act se amintește jignirea, ce s'ar fi adus dlor asesori, P. S. Sa declară, că n'a avut intențiunea de a jigni pe cineva, mai ales pe aceia cari îi sunt colaboratori și sfetnici în conducerea diecezei.

Deputatul Sabin Evușian declară, că după-ce P. S. Sa a declarat, că n'a avut intențiunea să jignească pe

sfetnicii și împreună-lucrătorii săi, în convingerea, că P. S. Sa va fi totdeauna păstrătorul sfinței moșteniri pusă la temelie autonomiei noastre bisericești ia răspunsul la cunoștință.

Nr. 18. Deputatul Andreiu Ghidiu prezintă următoarea propunere:

„Având în vedere că preoțimea noastră din graniță a avut un drept netăgăduit la Băile Erculane, acordat încă pe timpul absolutismului, drept de care s'a folosit până la începutul războiului mondial, un drept egal cu ofițerii pentru sine și familia lor, propun: Consistorul diecezan să reclame dela înaltul guvern al țării dreptul ca preoțimea să aibe în Băile Erculane camere gratuite în edificiul numit Teresienhof acum „Sanatoriul Ferdinand” și băi gratuite și aceasta în virtutea rescriptului fostului Ministeriu de război austriac ddo 21 Mai 1862 secția X Nr. 1603”

Declarându-se propunerea de urgentă, Sinodul o ia imediat în desbatere și după-ce vorbesc în cauză deputații Iuliu Vuia și Iancu Conciatu,

Sinodul decide:

Consistorul diecezan e invitat, să reclame la înaltul Guvern al țării dreptul, ca preoțimea din fosta Graniță să aibă în Băile-Erculane camere gratuite în edificiul numit „Teresienhof”, acum „Sanatoriul Ferdinand” și băi gratuite în virtutea rescriptului fostului ministeriu de război austriac ddo 21 Maiu 1862 secția X Nr. 1603.

Nr. 19. În continuarea discuției asupra raportului senatului bisericesc deputatul Alexandru Buțiu propune:

„Întru-cât s'ar institui din partea guvernului o comisie pentru deliberarea legăturilor dintre românii ort. de sub dominația sârbă și cei din dieceza Caransebeșului și Aradului, Consistorul diecezan să intrevină la timp, ca membrii acestei comisii să fie și din dieceza Caransebeșului, iar doi din ei să fie de pe teritoriul ocupat de sârbi”.

Deputatul Iancu Conciatu propune, „să se sistematizeze în comuna Steierdorf—Anina o parohie maternă pentru mai multe mii de lucrători ortodoxi, iară Consistorul să fie invitat să iele contact cu soc. „Recița” pentruca să zidească biserica al cărei plan s'a executat.”

Deputatul Dr Petru Cornean dă lămuriri în această cauză îmbrățișată de altfel cu căldură și de directorul uzinelor din Anina.

Deputatul Eugen Șudreșian prezintă un memoriu al preoților fără pregătire sistematică teologică, cari cer dotajie egală ca colegii lor, motivând că prestă aceleași servicii, ba uneori superioare.

P. S. S. Dl Episcop diecezan lămurind chestiunile sulevate în decursul desbaterii, reflectând în urmă și raportorul comisiei biserice. Dr Vasile Loichița la acestea

Sinodul Eparhial în general ia la cunoștință raportul senatului strâns bisericesc, care se aclude la protocol sub litera C.

În special Sinodul Eparhial

1. ad I. Ia cu vie plăcere la cunoștință concluzul P. S. Sinod episcopesc al provinciei noastre mitropolitane luat în ședința dela 22 August 1921 sub nr. 14, prin care — cu considerare, la meritele câștigate pentru biserica și neam, printr'un serviciu îndelungat a fost promovat la treapta ierarhică de arhieru I. P. C. Sa dl Arhimandrit și Vicariu episcopesc Filaret Musta, — precum

și actul hirotoniei întru Arhiepiscopul a Î. P. C. Sale, îndeplinit la 5 Octombrie 1921 în catedrala din Sibiu, — și urează P. S. Sale Arhiepiscopului Filaret Musta viață îndelungată, ca să poată continua activitatea sa binefăcătoare pentru biserică și neam.

2. ad II. Sinodul Eparhial invită Consistorul eparhial, să continue demersurile la forurile competente ca eventual pe cale diplomatică, să se obțină ameliorarea situației bisericii și credincioșilor noștri, cari se află sub ocupațiunea sârbească, solicitând atât pentru biserică, cât și pentru credincioșii noștri aceeași libertate religioasă, de care se bucură biserica sârbească și credincioșii ei în România mare.

3. ad VII. Sinodul eparhial invită Consistorul eparhial, ca pentru stărpirea concubinatelor să intervină la forurile de drept, ca Corpurile legiuitoare să aducă o lege pentru îndreptarea acestui rău.

4. ad XVI. Sinodul eparhial ia cu plăcere la cunoștință întregirea protopresbiteratelor Buziaș și Oravița-montană și invită Consistorul eparhial, ca și protopresbiteratele Panciova și Biserica-albă să fie cât mai curând îndeplinite.

5. Consistorul diecezan este invitat, să intervină la timp, că întrucât s'ar institui din partea guvernului o comisie pentru delibărarea legăturilor dintre românii de sub dominația sârbă și biserica din metropoliă noastră, membrii acestei comisii să fie și din dieceza Caransebeșului, iară dintre dâșii doi de pe teritoriul ocupat de sârbi.

6. Consistorul diecezan e invitat să sistematizeze o parohie în Anina și să intervină la Direcțiunea „Reciței” pentru ridicarea bisericii și înzestrarea parohiei.

Nr. 20. Acelaș raportor referă asupra rugării lui Ioan Braia și soții din Vrâniș pentru exacțiuni stolare, făcute de preotul Simeon Bartolomeu.

Se transpune Consistorului diecezan spre rezolvire competentă.

Nr. 21. Referențul comisiei episcopale Dr. Petru Cornean prezintă raportul Consistorului diecezan ca senat episcopesc despre activitatea sa și starea fondurilor și fundațiilor aflate în administrarea Consistorului, precum și despre starea averilor comunelor bisericesti din dieceza cu finea anului 1921 și propune:

Raportul se ia la cunoștință și alătură sub lit. D.

Consistorul diecezan se invită:

a) Ca în vederea unei mai bune consolidări a averii mobile a diecezei, plasamentele să se facă în viitor în acțiuni de ale institutelor cu bonitate recunoscută și cu notabilitate mai mare.

b) Pentru înlăturarea restanțelor din trecut să se purceadă cu cea mai mare energie, ordonând chiar cercetare disciplinară față de acele organe bisericesti, din a căror cauză au rezultat aceste restanțe; mai departe să prezinte Sinodului proxim un tablou cu date exacte și complete despre toate restanțele ce vor fi la finea anului 1922.

c) Să facă pașii de lipsă la Ministerul de externe, ca să intervină pe lângă guvernul

din Belgrad pentru apărarea intereselor noastre referitoare la domeniul din Marghita mare.

d) Ca pentru stabilirea echității în sânul funcționarilor consistoriali și înlăturarea nedreaptă, — să pună în aplicare încadrarea funcționarilor consistoriali, asesorilor și profesorilor institutelor noastre potrivit ultimei decizii a Consistorului plenar și să facă demersuri la guvern, ca în loc de salare pe bază de state și încadrări, să se pună la dispoziția Consistorului o sumă pașală conform numărului sufletelor și a stării materiale a diecezei, iar până la acordarea ajutorului pașal, să se ceară dela înaltul guvern un ajutor personal pentru aceste persoane neîncadrate cu gradații, până la completarea sumei acestor gradații. Asemenea să se intervină pentru îndeplinirea cererilor înaintate privitoare la acordarea cvincvenalelor în raport cu anii îndepliniți în serviciul diecezei.

Deputatul George Popoviciu propune, ca:

Consistorul diecezan să intervină la direcțiunea institutului „Albina” cu scopul, ca dreptul de a optiune la emisiunea ultimă să li-se asigure comunelor bisericesti. Proprietarii de acții vechi, cari din nepricepere ori neglijență au întrelăsat a le opta la timp, iar dreptul de a optiune al comunelor bisericesti, cari nu doresc ori nu pot să uzeze de acest drept, să-l reclame Consistorul pentru sine.

Deputatul Iancu Conciatu propune ca:

Consistorul să ia contact cu cei în drept și să reclame, ca din capitalul societății „Recița”, fie vechi fie din emisiunea nouă de capital, care se va face, comunele bisericești noastre atât de pe teritoriul domeniului, cât și celelalte din restul diecezei să participe cu o sumă anumită la capitalul acestei societăți.

Deputatul Ilie Grosșian atrage atențiunea asupra împrejurării, că în unele comune de pe teritoriul societății „Recița” arenda după realitățile esarendate de comisia județeană forțat încurg la societatea „Recița”, deși acelea figurează în cartea funduară ca proprietăți ale comunelor bisericesti.

Vorbind încă la acest obiect deputatul Alexandru Buțiu Sinodul decide:

Raportul se ia la cunoștință și alătură sub lit. D.

Consistorul diecezan se invită:

a) Ca în vederea unei mai bune consolidări a averii mobile a diecezei, plasamentele să se facă în viitor în acțiuni de ale institutelor cu bonitate recunoscută și cu rentabilitate mai mare.

b) Pentru înlăturarea restanțelor din trecut să se purceadă cu cea mai mare energie, ordonând chiar cercetare disciplinară față de acele organe bisericesti, din a căror cauză au rezultat aceste restanțe; mai departe să prezinte Sinodului proxim un tablou cu date exacte și complete despre toate restanțele ce vor fi la finea anului 1922.

c) Să facă pașii de lipsă la Ministerul de externe, ca să intervină pe lângă guvernul din Belgrad pentru apărarea intereselor noastre referitoare la domeniul din Marghita mare.

d) Ca pentru stabilirea echității în sânul funcționarilor consistoriali și înlăturarea nemulțumirilor provenite printr-o încadrare nedreaptă, — să pună în aplicare încadrarea

funcționarilor consistoriali, asesorilor și profesorilor institutelor noastre potrivit ultimei decizii a Consistorului plenar și să facă demersuri la guvern, ca în loc de salare pe bază de state și încadrări, să se pună la dispoziția Consistorului o sumă pașală conform numărului sufletelor și a stării materiale a diecezei, iar până la acordarea ajutorului pașal, să se ceară dela înaltul guvern un ajutor personal pentru aceste persoane neîncadrate cu gradații, până la completarea sumei acestor gradații. Asemenea să se intervină pentru îndeplinirea cererilor înaintate privitoare la acordarea cvinvenalelor în raport cu anii îndepliniți în serviciul diecezei.

Consistorul diecezan să intervină la direcțiunea institutului „Albina” cu scopul, ca dreptul de a optiune la emisiunea ultimă să li se asigure comunelor bisericești. Proprietarii de acții vechi, cari din nepricepere ori neglijență au întrelăsat a le opta la timp, iar dreptul de a optiune al comunelor bisericești, cari nu voesc ori nu pot să uzuce de acest drept, să-l reclame Consistorul pentru sine.

Consistorul să ia contact cu cei în drept și să reclame, ca din capitalul societății „Recița”, fie vechi, fie din emisiunea nouă de capital, care se va face, comunele bisericești noastre atât de pe teritoriul domeniului, cât și celelalte din restul diecezei să participe cu o sumă anumită la capitalul acestei societăți.

Nr. 22. Același raportor referență asupra raportului Consistorului diecezan nr. 987 E. ex 1922 cu care se prezintă socotile fondurilor și fundațiilor diecezane pe anul 1921.

Socotelile se aprobă și se dă indemnizare pentru suma de 334.431 lei 62 bani, ce s'a spesat mai mult decât a fost preliminar, precum și pentru sumele neprelimate de 428.464 lei 33 bani dându-se Consistorului descărcarea cuvenită.

Nr. 23. Același raportor referență asupra raportului Consistorului diecezan de sub nr. 990 E. 1922 despre încassarea competențelor diecezane din anul 1921.

Raportul se ia la cunoștință invitându-se Consistorul diecezan, să iei măsurile necesare, ca competențele diecezane restante să se încaseze. Ca să înceteze creșterea continuă a restanțelor, organele bisericești subalterne să fie îndatorate a încassa toate competențele și le vârsa cel mult până la finea luni Septemvrie a fiecărui an.

Nr. 24. Același raportor referență asupra cererii controlorului Spiridon Șandru pentru a i-se vota o remunerație lunară potrivită, permanentă, din mijloacele diecezei.

După o discuție amănunțită la care iau parte deputații Ilie Orzescu, Dr Moise Ienciu, Romul Ancușa, Dr Gheorghe Popoviciu, Dr Cornel Cornean, după cuvântul de încheiere al raportului și lămuririle P. S. Sale, Sinodul decide:

Cererea se transpune Venerabilului Consistor diecezan spre a-o lua în considerare la executarea deciziei de sub nr. prot. 21.

Nr. 25. Același raportor referență asupra rugării oficialului consistorial Gheorghe Borlovan pentru a i-se asigura diferența de salar de bază până la 1000 lei,

precum și gradațiile, amăsurat anilor de serviciu, respinse de Ministerul Cultelor.

Se transpune Venerabilului Consistor spre a-o lua în considerare la executarea deciziei de sub nr. 21.

Anunțându-se ședința proxima pe ora 4 p. m. ședința prezentă se închide.

Dr Iosif Tr. Badescu
episcop, președinte.

Alexandru Iancu
notar.

Ș T I R I

Dar regal. Maj. Sa Regina Maria a dăruit orașului Iași 500.000 Lei pentru azilul de bătrâne.

Generalul Gavanescu în Caransebeș. Marți în 2 Mai n. a sosit la Caransebeș Dl general de divizie Gavanescu Constantin în inspecție militară, cu care ocaziune a descălecat la reședința episcopescă. Dl general Gavanescu a petrecut în orașul nostru 2 zile.

1 Mai s'a serbat pretutindenea în lumea muncitorilor, fără tulburarea ordinii. Numai în Bulgaria (Sofia) s'a întâmplat, că niște anarhiști, împedecați de a ținea o adunare, au rănit cu o bombă 3 polițiști. La Caransebeș încă s'a serbat având loc procesiune cu muzică, adunare populară, petrecere cu dans.

Instalarea noului episcop gr. cat. dela Oradea mare Dr. Valeriu Tr. Frențiu s'a făcut în 3 Mai n.

La conferințe dala Genova s'a discutat problema rusă și toate puterile au fost de acord, ca Rusia să recunoască alipirea Basarabiei la patria mamă ca ceva legal și de sine înțeles, să restituie tezaurul României depus la Moscova pe timpul războiului și să-și recunoască datoriile contractate înainte de război și în cursul războiului. Remâne să vedem dacă Rusia se învoiește la aceste.

Serbătorirea maestrului G. Dima. Marele compozitor G. Dima, care acum e directorul conservatorului de muzică din Cluj, își serbează la Sf. Gheorghe a. c. 40 ani de muncă rodnică și binecuvântată pe terenul muzicii naționale. Toate școalele din Cluj, armata și autoritățile civile vor serbători pe maestrul, căruia îi dorim și noi viața îndelungată în deplină sănătate spre binele neamului nostru.

În chestiunea salarelor preoților comisia bisericească de acord cu comisia financiară a Sinodului arhidiecezan din Sibiu a aprobat ca I. P. S. Sa metropolitul Nicolae Bălan să intervină la guvern pentru a se rezolvi chestia salarelor preoților în conformitate cu memoriul înaintat de consistorul metropolitan la 26 Ianuarie a. c.

Asesori consistoriali în Sibiu au fost aleși: în senatul bisericesc Trandafir Scorobel, profesor în Sibiu, asesor ordinar; în senatul școlar: Andrei Ludu, protopop, asesor onorar și referent școlar, și Petru Drăghici, senator, asesor onorar în senatul episcopesc.

A reposat Dr. Wilhelm Ziprisz, fostul medic al orașului nostru, care a fost stimat de toți, cari l-au cunoscut. A trăit 77 ani. Odihnească în pace!

Catastrofă înfiorătoare s'a întâmplat la minele de cărbuni din Lupeni, jud. Hunedoara. Dela niște scântei electrice ale unui aparat, cu care lucrau minerii, s'a aprins gazul metan din mina „Aurora”, producând

o groaznică explozie. Mina s'a dărâmat îngropând pe mineri. Peste 100 cadavre au fost scoase de sub dărâmături. Au avut loc scene sfâșietoare. S'au deschis colecte publice pentru ajutorarea familiilor celor căzuți victimă exploziei.

În atențiunea învățătorilor. Dl. Gheorghe Neamțu directorul școlii primare din Caransebeș a întocmit o frumoasă colecție de poezii patriotice, adunate din toți scriitorii noștri de valoare și le-a edat sub titlul: „Micul declamator”, acum în a doua ediție, prelucrată și completată cu multe poezii bune. Acum, când cărțile literare sunt așa de scumpe, e greu să-și procure cineva toate scrierile poezilor noștri ca să poată avea la îndemână la toate ocaziile poezii potrivite. Dl. Neamțu a avut fericita idee, să adune într'un mănunchiu tot ce e bun și potrivit pentru școlile noastre primare și e cea mai bună carte ce se poate da în mâna elevilor.

Tiparul e frumos și curat, hârtia fină. Prețul volumului e 15 lei și se poate comanda dela Dl. Gh. Neamțu sau dela Librăria diecezană. Învățătorii vor primi rabatul convenit.

„Școala pentru educația femeii”. Marți, 25 Aprilie s'a inaugurat în localul liceului de fete „Carmen Sylva” din Timișoara „Școala pentru educația femeii sau a bunelor gospodine”, înființată din inițiativa cercului gospodinelor bănațene. Inscriserile sunt în curs și se mai primesc eleve bursiere, semi-bursiere, solvente și externe. Taxa de înscriere pentru simibursiere este de 200 Lei lunar, solvente 400 lei lunar. Elevele interne vor avea la prezentarea în școala îmbrăcămintea, lingeria și obiectele de așternut necesare, putându-se confecționa pentru complectare ulterior în atelierul școlii. Se primesc eleve dela vârsta de 15 ani în sus. Elevele cari voesc a beneficia de bursă, vor înainta cererea însoțită de acte de paupertate, din cari să se constate că sunt absolut lipsite de mijloace. Celelalte de asemenea vor cere înscrierea, plătiind 50 lei taxă de înscriere, plus taxa de întreținere pe cel puțin 1 lună. Se observă, că se pot face înscrieri și pentru fiecare secție deosebit.

SOCIETATEA OCROTIREA ORFANILOR DIN RĂZBOI Regiunea Timișoara

SEDIUL: Timișoara I. Strada Sf. Ioan Nr. 2 Telefon 18-27 și 8-56.

Convocare

cătră toate Doamnele membre și toți Domnii membrii ai Societății „Ocrotirea orfanilor de Război” din orașele: Timișoara, Arad, Lugoj precum și din comunele din județele Timiș-Torontal, Arad și Caraș-Severin.

Am onoare a Vă ruga să binevoiți a lua parte la Adunarea generală a acestei Regiuni, ce va avea loc în mod irevocabil în ziua de Miercuri 10 Mai a. c. ora 11 dimineața, în sala de Consiliu a primăriei orașului Timișoara.

Chestiunile la ordinea zilei vor fi:

1. Darea de seamă asupra activității Regiunii pe timpul dela 1 Aprilie 1921 până la 31 Martie 1922.
2. Aprobarea raportului Comisiunii de verificare a gestiunii Regiunii pe exercițiul 1921/1922.
3. Ratificarea Cooptării noilor membri în Comitet făcută în ședința de la 16 Ianuarie 1922 a Comitetului Regional.
4. Alegerea membrilor Comisiunii de verificare pentru noul exercițiu.
5. Diferite chestiuni ce se vor ivi ulterior.

Președintă:

Lucia Cosma.

Director:

D. Calmghei.

Convocare.

Clerul ortodox din tractul protopresbiteral al Mehadiei este convocat la conferința anuală ordinară care se va ține pe ziua de Joi la 28 Aprilie v. (11 Mai n.) 1922 în comuna Bozovici cu următorul

Program:

1. La ora 9^{1/2}, serviciu divin celebrat de preoții Vasile Popovici pontificant, Nicolae Bihoi și Nicolae Badii. Predică va rosti preotul V. Popovici.
 2. Observări cu privire la serviciul divin și predică.
 3. „Obiceiurile poporului și serviciile particulare preoțești” dizertație de Vasile Uzonescu.
 4. Constituirea despărțământului „Asociația clerului ort. Andrei Șaguna”.
 5. Rapoartele cercurilor religioase.
 6. Propuneri. Propunerile să se înainteze în scris înaintea ținerii conferinței.
 7. Fixarea proximei conferințe.
- Participarea este obligatoare.
Mehadia la 16/29 Aprilie 1922.

Ioan Pepa m. p.
președinte — protopr.

Coriolan I. Buracu m. p.
secretar — preot.

ORDINUL

examenelor dela finea anului școlar 1921/22 dela școala normală confesională din Caransebeș.

1. Luni în 22 Maiu dela 8—12 a. m. examen scripturistic din matematică cl. VIII; dela 3—7 p. m. examen scripturistic din L. germană.
2. Mercuri în 24 Maiu 8—12 a. m. examen scripturistic din L. română pt. particulari cl. VIII-a
3. Vineri în 26 Maiu 8—12 a. m. examen practic din desen și Caligrafie; 3—5 p. m. examen practic din Sloyd cl. VIII-a.
4. Sâmbătă 27 Maiu examen de curs și evaluare de curs verbal cl. VIII.

Examen de evaluare finală, scripturistica:

1. Joi 1 Iunie 8—12 a. m. L. română;
2. Vineri în 2 Iunie 8—12 a. m. Pedagogie;
3. Sâmbătă 3 Iunie 3—5 p. m. Gimnastică cu cu cl. I—VIII.

Examen de curs:

1. Mercuri 7 Iunie cl. I-a norm.
2. Joi 8 Iunie cl. II-a norm.
3. Vineri 9 Iunie cl. III-a norm.
4. Sâmbătă 10 Iunie cl. IV-a norm.
5. Luni 12 Iunie cl. V-a norm.
6. Marți 13 Iunie cl. VI-a norm.
7. Mercuri 14 Iunie cl. VII-a norm.
8. Joi 15 Iunie examen de evaluare finală practic cl. VIII-a 8—12 a. m., după amiază la ora 3 examenul școlii de aplicație.
9. Vineri 16 Iunie examen de evaluare verbal cl. VIII.
10. Sâmbătă 17 Iunie examen scripturistic pentru particulari cl. I—VII.
11. Duminică 18 Iunie încheierea festivă a anului școlar 1921/22.
12. Luni 19 Iunie examen verbal cu particulari.

Nr. 2634 Șc. ex 1921.

CONCURS.

Pentru conferirea unui ajutor de 244 Lei din „Fundațiunea „*Nicolae Popea*” se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

La acest ajutor pot reflecta învățacei români ortodoksi, cu purtare morală bună precum și sodali morali și cruțători, cari vor începe meserie de sine stătătoare, preferindu-se învățaceii și sodalii în bransa librăriei, tipografiei și compactoriei.

Cererile de concurs sunt a se adresa Consistoriului diecezan gr. ort. român din Caransebeș, fiind instruate cu următoarele documente alăturate în original sau în copii autentice:

1. Estrasul de botez, provăzut cu clauzula preotului local competent, că concurentul și acum aparține bisericii ort. române din mitropolia noastră;

2. Atestat de sărăcie dela primăria comunală, vidimat și de preotul local, despre starea materială și socială a concurentului și a părinților săi;

3. Testimonii școlare și eventuale atestate de serviciu despre progresul și purtarea morală din anii trecuți.

Caransebeș din ședința consistorială plenară ținută în 10/23 Martie 1922. 3—3

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.**CONCURSE.**

Pentru îndeplinirea parohiei a II-a de clasa a II-a din **Caransebeș** să escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Foaia diecezană.

Emolumente:

1. Sesiunea parohială și anume:
 - a) Parcela Nr. top. 3162, 3163, la locul numit „*Racovița*” în complex de 6 jugere 1237□.
 - b) Parcela Nr. top. 6193, la locul numit „*sub Lonța*” în complex de 8 jug. 1180□.
 - c) Jumătate din parcela Nr. 2198, 2199, 2220 la locul numit la „*cotul Sebeșului*” în complex de 5 jug. 641□.
 - d) Parcela Nr. top. 6502, 6503, 6504 la locul numit „*Lunca Grofului*” în complex de 13 jug. 46□.

După această parcelă alegândul preot va primi dela fabrica industrială de lemne dela locul numit „*Balta sărată*” anual 400 Lei și 30 metri de lemne pentru foc.

2. Birul parohial anual câte 1 Leu dela casele românești, cari să află în partea stângă, începând dela podul de fer dela Caransebeșul nou până la podul de fer către gara mare în strada Orșovei, strada din piața grânelor, piața unirei, strada episcopului Ioan Popasu, piața general Dragalina, strada Lugoșului, apoi stradele întregi cum e strada mică, strada ghețariei, strada spitalului, a tribunalului, a abatorului, a dâlmei, a morii, a Sebeșului, a Teușului, strada Pavel Chinezul, Căpitan Temeș, a Timișului, a liceului, protopop Tomici, a primăriei, fabrica dela Balta sărată și fabrica de piele.

3. Stola uzată, dela boteze, conunii și înmormântări.

4. Alte venituri accidentale după epitrafir.

De cortel de ocamdată va îngriji alesul.

Recurenți vor avea să-și înainteze petițiile de concurs cu documentele necesare referitoare la cvalificație P. Or oficiu protopresbiteral din Caransebeș în termenul prescriș.

Se observă că întrucât se va ivi necesitatea a se face schimbare în noua arondare a parohiilor și a sesiunii parohiale, alesul va trebui să se invoiască și supună.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral ort. rom. concernent.

Nr. 1139 B. ex 1922.

Acest concurs se publică cu aceea, că având în vedere că orașul Caransebeș este sediul episcopiei și că este neapărat de lipsă ca preoții parohiilor din Caransebeș să fie cvalificați pentru parohii de clasa I, Consistorul diecezan decide, ca dintre concurenții la această parohie vor fi preferiți cei cu cvalificația pentru parohii de clasa I. Prin acest decisi se aprobă hotărârea Comitetului parohial luată în această privință în ședința din 19 August 1918.

Caransebeș din șed. consist. ținută în 7 Aprilie 1922.

3—3

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia de clasa I din comuna **Recița-montană**, se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile socotit dela prima publicare în Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. Dela societatea U. D. R. anual Lei 800. — 24 metri lemne aduși acasă ca rețut echivalent al sesiunii parohiale.

2. Tot dela această societate un adaus de scumpe revocabil de Lei 4000 anual, plus contravaloarea a 10 metri lemne.

3. Locuința în natură constatătoare din 4 camere și dependentele.

4. Birul preoțesc anual Lei 1600 plus un adaus personal revocabil, din partea comunei bisericesti de Lei 2000 anual.

5. Stola uzată.

Comuna bisericască așteaptă dela alegândul paroh ca să dea deosebită atențiune amvonului.

Recurenții își vor înainta rugărite instruate reglementar în termenul fixat oficiului protopopesc al Bocșei din Bocșa-montană, și se vor prezenta în biserica din Recița credincioșilor în una din Duminecile sau sărbătorile din între timpul concursual, la nici un caz însă în ziua de alegere, pentru a-și dovedi dexteritatea în oratorie, tipic și cântarea bisericască.

Recița, la 3 Februarie 1922.

4—3

Eugeniu Crenianu

președintele comitetului parohial.

Mihail Cristol

notarul comitetului parohia

De acord cu mine: *Mihail Gașpâr* protopresbiter.

Nr. 609 B. ex 1922.

Acest concurs se publică cu observarea, că în senzul concluzului sinodal Nr. 129 din 1880 parohia e de clasa a II-a, dar având în vedere că comuna bisericască a ameliorat dotațiunea preoțască anual cu un adaus de 3600 lei, așa că numai această poziție întrece dotațiunea preoțască prevăzută pentru parohii de clasa I, Consistorul diecezan recunoaște parohia din Recița-montană de parohie de clasa I.

Caransebeș din ședința consistorială ținută în 7 Aprilie 1922.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan din 10 Noemvrie 1920 Nr: 2824 B. 1920, se escrie concurs pentru ocuparea postului de *paroh* gr. or. român în parohia vacantă de cl. III din comuna **Teregova** protopresbiteratul Caransebeș cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială constatatoare din 40 jug. pământ arător și fânaț.
2. Leafă fixă de 400 Lei pe an; în care se cuprinde birul parohial și slujba înmormântărilor simple.
3. Taxele stolare obitruite.
4. În lipsa de casă parohială alesul va avea a se îngriji singur de locuință; afară de aceea a-și plăti darea după pământul ce-l folosește.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și trimite petițiunile lor împreună cu documentele lor cunvenite, adresate comitetului parohial din Teregova prin Prea On. Domn protopresbiter al Caransebeșului.

Totodată să invite concurenții a-se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserica acestei comune pentru a-și arăta desteritatea în cântare și predică.

Teregova din ședința comitetului parohial ținută la 27 Decemvrie 1920 st. v. 3—3

Petru Loga
președinte.

Ilie Stoichescu
notar.

În conțelegere cu mine: *Andrei Ghidiu* protopresbiter.

Pentru îndeplinirea *parohiei* vacante de clasa III-a din comuna **Bănia**, protopresbiteratul Mehădiei devenită vacantă prin moartea parohului Dimitrie Bogoieviciu, se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pe lângă următoarele condițiuni:

1. Sesiunea parohială de 32 jug cat.
 2. Ca bir primește alesul paroh din cassa bisericeii 600 Lei anual.
 3. Taxele stolare uzitate.
- De cvartir are să se îngrijească alesul paroh.
Toate dările după venitele împreunate cu aceasta parohie le va solvi parohul ales.

Concurenții pentru aceasta parohie sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Bănia, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie cu prealabila încunoștințare a protopresbiterului tractual, dar nu în ziua de alegere.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și înainta cererile de concurs, adresate comitetului parohial din Bănia, și a le trimite Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral la Mehădia.

Bănia, din ședința comitetului parohial ținută la 27 Decemvrie 1921. 3—3

Pavel Bogoieviciu,
președinte.

Ioan Stroca,
notar.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

În urma abdicării preotului Ioan Alexandrescu, se escrie concurs cu termen de 30 zile socotit dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru îndeplinirea postului de *preot* cl. III-a din comuna **Verendin**.

Concurenții trebuie să aibă pregătirea preoțească în regulă conform regulamentului din vigoare.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constatatoare de 32 jug.
2. Salariu anual în bani gata 200 Lei, plus 200 Lei ajutor de scumpete.
3. Cîrtel și grădină în natură.
4. Taxele stolare uzuuate,

Petițiunile sunt a se adresa prin Oficiu Protopresbiteral din Mehădia, comitetului parohial.

Recurenții sunt rugați a se prezenta într-o Duminecă s'au sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cântare, dar nici decum în ziua de alegere.

Verendin, din ședința comitetului parohial, ținută la 5 Ianuarie (23 Februarie) 1922. 3—3

Iosim Muntean
președinte.

Martin Velescu
notar.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa*, protopresbiter.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecezan din 18 Ianuarie 1922 Nr. 5369 B. ex 1921, se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de *paroh* în parohia primă de cl. II-a din **Banloc** devenită vacantă prin abdicarea parohului Filip Pop, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială constatatoare din 26 jugere 120 stânjeni □ de pământ, după care alegându-l paroh va avea să poarte toate dările.
2. Stola și birul uzitat.

În lipsă de casă parohială alegându-l paroh va avea singur să se îngrijească de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post să-și subștearnă resursele lor, conform regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Banloc, Prea On. Oficiu potoprespiteral din Ciacova.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Banloc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual și nici decum în ziua alegerii.

Banloc, din ședința comitetului parohial, ținută la 27 Februarie (12 Martie 1922.) 3—3

Pentru comitetul parohial:

Elișei Mureșianu
preș. com. par.

Petru Borcan
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan*.

La Librăria diecezană din Caransebeș
 a sosit mare asortiment de
COARDE
 pentru vioară, cello, bas, țambal și
 pene pentru CLARINET.